



Datum  
2020-03-30  
Adress  
August Palms plats 1  
Diarienummer  
SBN-2020-158

## Yttrande

Till  
Kommunstyrelsen

### **Remiss från Finansdepartementet - Remittering av promemorian Klimatdeklaration för byggnader STK-2020-322**

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

#### **Sammanfattning**

Finansdepartementet har skickat promemorian Klimatdeklaration för byggnader (DS 2020:4) på remiss till ett antal remissinstanser, däribland Malmö stad. I promemorian lämnas förslag till ny lag och förordning om klimatdeklaration för byggnader samt förslag till ändring av plan- och bygglagen. Förslagen i promemorian innebär att byggherren ansvarar för att upprätta och lämna in en klimatdeklaration till Boverket, som blir tillsynsmyndighet. Kravet ska bidra till en snabbare omställning mot ett mer hållbart samhälle med lägre utsläpp i byggsektorn och föreslås gälla från den 1 januari 2022.

#### **Yttrande**

##### Informationsstyrmedel minskar inte Sveriges klimatpåverkan

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till införandet av klimatdeklarationer vid nybyggnation men anser att detta inte är tillräckligt. För att nå Parisavtalet och åtaganden inom Agenda 2030 behöver Sverige snabba upp bygg- och anläggningssektors klimatomställning ytterligare. Att endast införa ett informationsstyrmedel i form av en klimatdeklaration för nybyggnation av byggnader i samband med slutbesked kommer inte ge tillräcklig effekt.

Bygg- och anläggningssektor står för mer än 20% av Sveriges klimatbelastning och storstadsregionerna där största delen av nybyggnationen sker står för den största andelen.

Malmö stad arbetar aktivt med att minska både transportbehov och fossil energianvändning samt med att effektivisera dessa. Inom byggproduktionen har klimatpåverkan samtidigt pågått oförändrat och i viss mån ökat under samma period. Det är därför viktigt att branschinitiativ, miljöcertifiering och grön finansiering, för ett mer klimatanpassat byggande uppmuntras och fortsätter utvecklas. Malmö stad bidrar bl.a. genom det arbete som sker inom Lokal färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö 2030.

Det finns i dag flera frivilliga miljöcertifieringssystem för byggnader på den svenska marknaden. Endast några av dessa har kriterier som berör växthusgasutsläpp vid uppförande

av en byggnad, exempelvis Sweden Green Building Council NollCO2. Intresset för grön finansiering ökar inom bygg- och fastighetssektorn, vilket ökar behovet av kunskap och underlag om byggnaders klimatpåverkan då grön finansiering idag främst är inriktat på att minska transportbehov och energianvändning. Den avgörande största klimatpåverkan, byggproduktionen, behöver få ett större utrymme i de gröna affärsmodellerna inkl fastighetvärderingen.

#### Boverkets byggregler behöver samverka med förslaget till Klimatdeklaration

Boverkets byggregler, BBR, ställer bl.a. krav på energi- och vattenanvändning under byggnadens drift och användning som indirekt har klimatpåverkan. Då bygg- och anläggningssektor står för mer än 20% av Sveriges inhemska utsläpp av växthusgaser är det rimligt att krav för att minska dessa i byggproduktion och under byggnaders livscykel även införs. Lagförslaget behöver i 8§ kompletteras med BBR krav om maxnivå kilogram koldioxidekvivalenter per kvadratmeter för nybyggnation av byggnader som ytterligare sänks år 2030 för att år 2045, i enlighet med klimatlagen, ligga i nivå med klimatneutralitet. Detta innebär att det i bygglovsansökningar behöver ingå klimatbudget och klimatberäkning på samma sätt som energifrågan hanteras idag. Klimatdeklarationen blir då en bra uppföljning och utvärdering.

#### Underlätta framtagandet av klimatberäkning

Krav på EPD på byggmaterial behöver införas i Boverkets byggregler, BBR, för att underlätta klimatberäkning i byggnadernas projekterings- och produktionsskede samt i den slutliga klimatdeklarationen. Detta tillsammans med den ökade digitaliseringen, bl.a. av BIM kommer att kraftigt underlätta beräkningen av växthusgaser genom byggnadernas livscykel.

#### Klimatomställningen berör hela bygg- och anläggningssektorn

Stadsbyggnadsnämnden förordar att endast totalförsvarets byggnader och byggnader mindre än 50 kvm kvarstår i författningens förslag till undantaget från skyldigheten att lämna in en klimatdeklaration i författningsförslaget. Övriga förslag är inte tillräckligt motiverade att undanta. Lagförslaget behöver justeras gällande detta i 5§. Stadsbyggnadsnämnden anser att näringslivets bidrag till Sveriges klimatomställning är viktigt och därför borde Promemorian även omfatta industrianläggningar och verkstäder. Då anläggningar och infrastruktur står för de största utsläppen av växthusgaser bör även dessa omfattas av förslaget till lagstiftningen, framför allt avseende statliga och större kommunala investeringar. I PBL ställs krav vid genomförande av bygg- och rivningsåtgärder samt minimikrav på byggnadsverks tekniska genskaper. Då sk ROT-ombyggnader och tillbyggnad av det befintliga beståndet är omfattande i Sverige anser stadsbyggnadsnämnden att även dessa bör omfattas av Promemorian. Stadsbyggnadsnämnden anser även att enskilda privata bostadshus ska omfattas av kravet på klimatdeklaration. Detta då det privata bostadsbyggandet påverkar hela byggbranschens värdekedja, från byggvaruhandel, entreprenörer och småhustillverkare.

#### Klimatdeklarationens omfattning och innehåll

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig bakom promemorians förslag angående vilka uppgifter som deklarationen ska omfatta och delar förslaget att Klimatdeklarationen ska omfatta

klimatpåverkan av A1-5 av en byggnads livscykel samt omfatta hela byggnadens klimatskärm, samtliga bärande konstruktionsdelar och innerväggar. Definitionen av klimatskärm föreslås dock ändras till ”byggdel av byggnaden som skiljer utomhusklimat från inomhusklimat”. Författningsförslaget 7§ punkt 4 saknar dock en hänvisning till 8§. 8§ bör kompletteras med förtydligande text att A1-5 avses samt inkludera rivningsskedet. Stadsbyggnadsnämnden är positiva till att begreppet klimatpåverkan och växthusgaser definieras i lagen. Det vore även lämpligt med tanke på Sveriges klimatlag att även definition av klimatneutralitet tydliggörs.

#### Boverket som tillsynsmyndighet och annan myndighetsutövning

Stadsbyggnadsnämnden stöttar förslaget att byggherren ansvarar för att upprätta klimatdeklarationen för byggnader och föreslår att även anläggningar inkluderas samt att deklARATIONEN föregås av en klimatberäkning som en del av bygglovshandlingarna. Stadsbyggnadsnämnden ställer sig bakom förslaget att slutbesked först kan ske efter att klimatdeklaration lämnats in till Boverket. Sanktionsavgiften föreslås justeras, för att få genomslag i förhållande till kostnaden för att upprätta klimatdeklarationen, till 0,002 prisbasbelopp samt högst uppgå till tjugo prisbasbelopp.

#### Kostnadsmässiga konsekvenserna av Promemorians förslag

Stadsbyggnadsnämnden delar inte promemorians uppfattning att arkitekturen kan komma att påverkas i en riktning där materialets klimatpåverkan, snarare än estetiska och stadsbyggnadsmässiga ideal, kan bli avgörande vid val av utformning av byggnader. Detta då de referensobjekt som finns globalt, nationellt och lokalt visar att det inte finns någon motsättning mellan höga ambitioner kring gestaltad livsmiljö och ta ansvar för bygg- och anläggningssektorns klimatpåverkan. Stadsbyggnadsnämnden bedömer de kostnadsmässiga konsekvenserna för kommunerna som ytterst marginell då huvudansvaret gällande registerhållning, uppföljning och tillsyn åläggs Boverket. En utvecklad digital administration mellan Boverket och Sveriges kommuner skulle ytterligare effektivisera ärendehanteringens kring slutbesked då klimatdeklaration inkommit till verket. Handläggningstiderna för bygglov bedömt inte beröras och kostnader för eventuella interimistiska slutbesked täcks av avgift.

Stadsbyggnadsnämnden vill slutligen framhålla vikten av nationell vägledning och incitament utifrån riksdagens arkitekturpolitik Gestaltad Livsmiljö om att det offentliga ska gå före, så att Sveriges offentliga byggnader och anläggningar utgör goda referensprojekt samt att kommunala markanvisningar nyttjar möjligheten att använda klimatneutralitet som utvärderingskriterier för att stimulera bygg- och anläggningssektorns klimatomställning.

ordförande

.....  
[Förnamn Efternamn]  
.....

sekreterare

.....

[Förnamn Efternamn]

---

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]